

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 6000 K EGY SZ. 2000 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: Vezércikk: A lét és nemlét kérdése. — II. cikk: Dr I. E. A sáfárságról. — III. cikk: —i—r: A Biblia a tanácsasztalon. — Tárcsa: Szücs E.: A halál nyereség. — Bel-föld. — Hírek. — Szorványgyülekezetek. — Családi kör. — Hirdetések.

A lét és nemlét kérdése.

Ravasz László riadója a dunamelléki egyházkerületi őszi közgyűlésen.

— Feleslegesnek és értelmetlen erőszakoskodásnak tartom, — mondotta, — hogy még mindig szellemi határzárak húzódnak közöttünk és az utódállamokban lévő reformátusok között. Hiszem, hogy nemsokára eljön az idő, amikor a világprotestantizmus igyekezni fog e képtelen helyzetet megváltoztatni. Az evangélikus egyházzal való viszonyunk tekintetében szeretnék szívvel jövő visszhangot adni arra a testvéri szóra, amely Kapi Béla ev. püspök ajkáról elhangzott. Szükség van a közös protestáns bizottság élettel teljes reorganizációjára és munkábaállítására, a mire nézve teljes mértékben elfogadom Kapi Béla felfogását.

— A Trianon utáni katolicizmus aránya és helyzeti energiája megnövekedett. Az egységes és hatalmas katolikus egyház nagy belső és külső megújuláson megy át. Emeli először saját anyagi ereje, másfelől a közhatósági támogatásnak különös kettős mértéke. Az a gondolat, hogy a római katolikus vallás államvallás és mi mellette csak türt religio lehetünk, egyre hangosabban zug a közélet fórumán és igen magas helyekről is elhangzik, pedig ez tévedés és azért, mert nagyon hangosan vagy nagyon magasról kiáltják, nem lesz igazság. Ne dicsérjük a katolicizmust, mint egyetlen államalkotó erőt a protestantizmus rovására, mert az Egyesült Államokat mégis csak jobban megalkotta a protestantizmus, mint a hogy megalkotta Mexikó és Dél-Amerika legtöbb állama.

— Kinzó jele az időnek, hogy nem engedik a katolikus szertartás szerint megszentelt zászlót más templomba vinni, aminek természetes következménye az lesz, hogy önérzetes református ember nem marad olyan egyesületben, mely-

nek zászlaját nem szabad elvinni az ő templomába. Viszont mi lesz a magyar társadalomból, ha a hazafias, szociális, gazdasági egyesületekből erkölcsi kényszernel szorítják ki a protestánsokat?

Előadta még a püspök, hogy az esperesi jelentések a lelki életre vonatkozólag megnyugtató adatokat közölnek. A kálvinista iskolapolitika bajai az 1907. évi XXVII. t.-c.-ből származnak. Ez a törvény biztosította a felekezeti iskolákat a szinte korlátlan államsegélyről, de ugyanakkor elvette a felekezeti iskolák autonómiájából mindazt, ami elvehető volt. A főntartóságok terhei, az állami tanügyi hatóságok néhol türelmetlen követelődzése, amellyel az iskolák karbantartását erőszakolják, a nyugdíjjárulékok horribilis emelése, türelmetlenné teszik a helyzetet. Az egyházkerület a legnagyobb nehézségekkel küzd. A kis gyülekezetek szinte elviselhetetlen terhet hordoznak, nem szabad megengedni, hogy 50—60 ember papot és tanítót tartson el. A kis gyülekezetekben a paptanítói állást egy ember töltsse be, a pap legyen tanító is.

A magyar protestantizmus és a magyar reformátusság nagyon nehéz időknél néz elébe. Az erejét érző katolicizmus a kormányzati politika ellenére egyre agresszívebben fog kibontakozni és megindítja utolsó nagy harcát a Regnum Marianum teljes restaurálásáért. A protestantizmus újból a lét és nemlét kérdése előtt áll, tehát léletté, jellemmé, közéleti tényezővé kell tenni a kálvinizmus nagy világlörténelmi és örökkévaló erőt. Ki kell építeni a magyar protestantizmus egységes frontját, ami annál inkább szükséges, mert az ellenfél részéről a két protestáns felekezet közti meghasonlítás szítása lesz az első taktikai lépés.

A sáfárságról.

Egyházunk tagjai bizonyára hallottak már ezen mozgalomról, mely 1923-ban Amerikából kiindulva rövid pár év alatt meghódította a többi kontinens odaadó, áldozatos keresztyéneit is. Nálunk a „Hit és Szolgálat“ nevű, lapunk ez évfolyamában részletesen ismertetett belmissziói mozgalom karolta fel e gondolatot s hódít vele napról-napra. Tudomásom van arról, hogy a baptisták s a többi szekták is felhasználják e nagyszerű mozgalom nevelő s az egyházat anyagi gondjaitól mentesítő erejét. Hogy milyen hatása van arra csak egy példát idézek: az egyik, hozzánk közeli faluban a ref. gyülekezet nagy része megtagadta az egyházi adó s papi járandóságok fizetését, a papjára megharagudván. Pár hónap múlva azok az emberek, akik a papjuktól sajnálták jövedelmük egy századrészét is, szívesen odaadták egy tizedét is e mozgalom meggyőző igazságainak átélése után, — sajnos, nem egyházunknak, — hanem a szekták közcéljaira. De mi is ezen mozgalom lényege, mik főgondolatai, indító okai; mi annak célja? Elég-e annyit tudni róla, hogy az az én jövedelmem tizedrészét kéri, hogy én azt adjam oda mások kezébe, akik majd a többi testvéreim jövedelmének tizedrészével együtt mint közalapot kezelvén, eleget tesznek a felmerülő egyházi közszükségeknek. Vajjon csak az egyházi adózás egy másik, talán súlyosabb formáját akarja behozni e mozgalom? Vagy csupán az ó-szövetségi tized gondolatát eleveníti fel s szinte kötelességévé teszi az evangélium

szerint élő keresztyéneknek, hogy legalább annyit adjanak, mint a zsidók a törvény alatt? E mozgalom nem akar megelégedni ennyivel, nem akarja megnyugtatni a lelkeket azzal, hogy ha oda adják jövedelmük egy tizedét, akkor Istennek nem lesz semmi kárhözhatása többé rajtuk, hogy semmi egyebet nem kell tenniük, hogy üdvösségüket elnyerjék. A mozgalom megindító, mint hű protestánsok, már eleve kizárták azt a gondolatot, hogy mi a cselekedetek által megigazulhatunk, vagy anyagi javunk által eleget tehetünk a mi lelkiünk tartozásaiért. A mozgalom a maga következő négy tételével más alapokra helyezi az egész kérdést. Az ember s az Isten közé a pénz nem vághat részt, el nem választhatja azokat, mert „mindenem az Istené“, e mozgalom szerint, azaz: 1. „Isten mindennek a tulajdona; 2. az ember sáfár és mindenéről számot kell adnia; 3. Isten uraságát és az ember sáfárságát azzal ismerjük el, hogy jövedelmünk bizonyos hányadát Isten ügye számára felajánljuk; 4. ami megmarad, azt úgy kezeljük, mint szent bizományt.“

De hogyan juthatunk el ezen tétélektől elfogadásához, vagy miként lesznek azok a gondolatok urrá nemcsak a szíveken, de a pénztárcákon is, ebben a pénzért annyira éhes, a pénzre annyira rászorult, önző, kizsákmányoló világban; az egész földre kiterjedő kartellek, az embereket rabszolgává süllyesztő gyárüzemek, világszédelgések, panamák, vakmerő csalások, silkkasztások, kábító luxusok, képtelen orgiák, éhhalál és öngyilkosságok ezértől fertőzött sötét világban? Itt csak a magasabbakra néző, értékelni képes, mulandó

A halál nyereség

Írta: **Szücs Ernő**

(Folytatás.)

Az eget egének más az értékrendszere, mint a Földnek.

A Földön az egyik agyontanulja magát, a másik a művészetben találja fel egész életét, a harmadik talán egész hitvány értéket akar legkiválóbban elsajátítani (labdarugás) és amikor ott állnak a tudomány, a művészet értékeivel, magukat nagyra tartva, akkor Isten azt mondja: *A ti gondolataitok nem az én gondolataim.* (Ézs. 55:8.) A briliáns tehetségű Nagy Jánoskát, egy Hubay Jenő tanítványát, akinek tüneményes hegedűművészpályát jósoltak, 14 éves korában egy autó elgázolja.* Miért tanult? Miért lett semmi egy bihetetlen perspektívát nyújtó művészpályá? *A ti gondolataitok nem az én gondolataim.* (Ézs. 55:8.)

Az eget egében megszűnik a földi értékelés, ide nem tudomány, nem is művészet által lehet bejutni, hanem csak Jézus Krisztus neve által: *Nincsen senkiben másban idvesség, mert nem is adatott emberek között az ég alatt más*

név, mely által kellene nekünk megtartatnunk. (Csel. 4:12.)**

Hogy átváltozik az eget egében minden!

Lőn pedig, hogy meghala a koldus és vitették az angyaloktól az Ábrahám kebelébe. (Luk. 16:22.)

A koldus, a társadalom legutolsója ott ült a gazdag ajtójában és leste az ételmaradékokat és ime *vitetik az angyaloktól.* Nem azért mert koldus, hanem azért, mert Isten választott embere volt, alázatos, türelmes lélek volt. Isten másképpen nézte ezt a koldust. Oh, mit érezhetett ez a föld sem vett ember a fölbecsüléskor, a fölmagasztaláskor!

1849-ben, amikor Welden osztrák fővezér Pestről visszarendelte hadait s a honvédek bevonulhattak, egy uriaszony a Nemzeti Színház előtt ezrek szemeláttára keztesőkolt egy közhuzárnak. Mit érzett ez az egyszerű ember erre a megtiszteltetésre?! Fokozzuk fel ezt a hangulatot és halvány sejtelmünk van arról, ahogy az ég fogadja a Krisztussal győző üdvözület.

Ez a kezdet. Tovább! Tovább!

** Tehát csak Jézus Krisztus az üdvösség szerzője! Nem a spirítiszták jó szellemei! *nem u. n. szentek közbenjárása!* (V. ö. Ján. 14:6 és I. Tün. 2:5.)

* Budapesti Hírlap 1922. dec. 7. 6. o.

az örökkévalótól megkülönböztetni tudó képesség a hit segít. Aki nem tudja megérteni, hogy mint eltűntek előttünk az emberi nemzetség százai, ezrei, hűségeselek, hitellenek, áldozók és vérszópók; ragyogó fényes lelkek, az emberiség nagyjai, hősök; álommal, égi zenével, örök melódiával telt szívek, az életet ecsettel, szent gondolattal, szívük vérével ábrázolók, úgy mint a véreskezűek; a nagy tömegben vértelenül élők, fénytelen arcuak, életet meguntak; úgy egykor mi is itt hagyjuk ezt a földet, legyen bár siralom völgye, vagy tündér-boldogság édené; rideg üzlethely, megunt hivatal, elégséget, érvényesülést nem adó alkalom, vagy arnyira szeretett, imádott lehetőségek, valóságok, nagy tettek, üdvözítő tervek végrehajtásának alkalma, egyszóval: ki nem vett még számot önmagával, hogy ez oly hamar tűnő, véges életet, e mulandóság hazáját itt kell hagynia s helyet kell adnia másoknak, ismét kezdőknek, elbukóknak, fejlődőknek, álmódóknak, szeretőknak, áldozóknak, s ő kihull egyszer az élet örök áramából, mint a kimerített viz a folyóból; ki nem hiszi el, hogy lehull egyszer az élet, az idő vén fájáról, mint elsárgult, vagy vihartól letépett levél; s e gondolat nem facsarta még soha össze szívét; nem döböntette meg a maga semmiségének érzetében; az olyan ember sosem értette még meg s nem is ismeri el a sáfárság gondolatát.

De aki már többször tapasztalta e tényeket s nemcsak szerettei koporsója mellett, vagy a temetőben, de máshol is találkozott e rémes valósággal a maga megrázó erejében; az az ember, aki tudja, hogy mint előtte voltak, úgy utána is

lesznek; ki tapasztalta, hogy az ősök bűnei az utódokban is megbűnhődést vonnak maguk után, hogy az ősök tékozlása az utódokat is nyomorba dönti; viszont az elődök munkásságának, egészséges életének, küzdelmeinek áldó következménye nem marad el; ki tudja, sőt rendületlenül hiszi, hogy mint az anyag nem vész el, csak átalakul, úgy a lelki életben sincs megsemmisülés s a felelősség, az ítélet elől ott sem lehet megmenekülni; aki bizonyos benne, mert élet-halál, ég és föld, gondolkodás és kijelentés egyaránt arról szól, hogy van egy Isten, szent, igazságos; az az ember, aki mindenünnen ezen örök hatalom jelenlététől érzi magát körülveve, kibénül, mozog és van; aki nélkül semmi nem történhetik; s végül az az ember, ki Isten gyermekeinek, munkatársának, őrhelyre kiállított katonájának tudja magát: az olyan ember sáfárnak érzi magát; az az ideiglenesen, felelősségvállalás melletti megbízottak, kinek bármelyik percben számot kell adni tudnia nemcsak a vagyonáról, hanem a rábízott halhatatlan lelkekről, az ő szeretteiről, embertestvéreiről, amennyiben azok tőle függenek, tőle hatást vesznek, előbb menetnek, vagy miatta elbuknak. A sáfárság az egyetemes felelősség, az Isten előtt járás, szüntelen Isten szeméi előtt levés eleven érzése, a mindenkor számadásra kész lelkiület. Sáfárnak lenni annyi, mint igaz, odaadó, hívő keresztyénnek lenni, mint alázas, bizó, Isten ügyéért harcoló, Isten dicsősítésére kész, Isten dicsőségéért, felségjogaiért küzdő kálvinistának lenni, egész, igazi embernek lenni. (Folyt. köv.)

Az én Atyámnak házában sok lakóhely van...
(Ján. 14:2.)

Krisztus szegényei bevonulnak égi vidékekre. Beteljesedik rajtuk az ő-testamentumi hang: *A halálnak napja jobb az ő születésének napjánál.* (Préd. 7:1.)

Erről a hangulatról is nyerjünk fogalmat. Bethlen Gábornak, amikor Kassa városában koronázzák, könnyek közt jut eszébe, hogy egykor ott nem kapott kölesön 100 forintot, most pedig nemcsak ruhájáról csillog a drágakő, de még a lova szerszáma is azokkal van tele. Halvány hangulat ez abból, mit jelent a mennyei hajlék átvétele!

A meghívás hozzá Máté 25:34-ben olvasható: Akkor mondja a király a *jobb* keze felől állóknak: *Jertek én Atyámnak áldottai, örököljétek az országot, amely számotokra készítettett.* Számotokra készítettett. Valamikor a Föld is az ember számára készítettett és ha azt nagy gondnal formálta az Ur, bizonyos, hogy a *megáldottak* országa még ragyogóbb, még tündöklőbb. Néhány szépséget szemlélünk meg a mi *elromlott* Földünkéről és így szerzünk magunknak valamilyen képet a menny gyönyörűségeiről!

Alljunk meg a messzi Északon ott, ahol a

nap le sem megy. Látjuk a délibáb tüneményét, de az *égen*. A Hortobágyon a fölmelegedett homok, itt pedig a lehült levegő csinálja meg a teljes visszaverődést azzal a különbséggel, hogy a délibáb megfordítja a tárgyakat, itt a magas északon úgy látható minden az égen, mintha festmény lenne; hajók, hegyek, városok a legművészebb kivitelben, mert Isten keze által festve jelennek meg. Azután jéghegyek mutatkoznak. Csak két szín látható: a kék és a fehér, a tenger kék színe és a jéghegy fehérsége, az ég *azurpompája* és a felhők hószíne. És mégis ez a két szín csodálatos pompát hoz létre. Följön a Hold és megvilágítja mind a kettőt ezüsthátú fényével. És jön a hajnal, amikor a fehér jéghegy mindent visszaver: Kezdetben rózsaszínű az egész kolosszus, azután a Nap megolvassa a jéget, grották képződnek benne csörgedező ezüstforrásokkal úgy, hogy aki először látta, azt mondja, mennyi palotákat látott!

Emelkedjünk följebb, a felhők felé. Ujra a kék és fehér szín uralkodik. De míg az egyik háttér: az azurkék ég, addig a másik káprázatos változatokban jelenik meg; a fehér párák dombokká, hegyekké csoportosulnak, összeomlanak, újraalakulnak, mindezt pár perc alatt; Mit tud a

A Biblia a tanácsasztalon.

Makó városában, amint az ottani napilapok közlik, folyó hó 18-án Biblia-ünnep volt köröspataki Kiss Károly, a Brit és Külföldi Bibliatársulat kiküldöttjének a részvételével. Nagy bizonyoságok hangzottak el nemcsak egyházi, de világi férfiak ajkáról is az erős és hatalmassá fejlődő állam egyetlen fundamentuma, a zilált családi, társadalmi és közélet egyetlen orvossága: a Biblia mellett. De a Biblia-ünnepnek egy emlékeztető mozzanata is volt. Dr. Szentpéteri Sámuel, vármegyei levéltárnok, az Ifjúsági Egyesület elnöke, egy diszkötésű Bibliát nyújtott át a város tanácsának szánva, Nikelszky polgármesternek, melyet a Kabinetiroda ígérete szerint a Kormányzó ur aláírásával s „A Biblia az én törvénykönyvem” jelíggel fog ellátni. Az első Horthy-Biblia vasárnap óta ott fekszik Makó város tanácsának az asztalán, hogy minden kérdésre feleletet adjon, mindenben utbaigazítson s egyetlen zsinórmértéke legyen a közéletnek. Mindenesetre figyelemre méltó pillanat ez, nemcsak Makó városára, de az egész nemzetre nézve. S felzug bennünk a vád, igen! — már régebben ott kellett volna hallatni szavát a templom és iskolák falain kívül is, a társadalom körében és a közélet terén; és marcangol a vád: elfelejtettük, eldobtuk magunktól az élet egyedüli forrását: a Bibliát. — Nem csoda, ha a makói „Marosvidék” örömmel üdvözli „a magyar közéletbe bevonuló első Bibliát”, a „parányi, szürke mustármagot”, melyből „egy hatalmas, lombot, árnyat és védelmet nyújtó fa

fejlődhetik, amelynek árnyékában hitben erős, szeretetben gazdag, megértésben kétségnélküli és a boldogságban felülmulhatatlan lehet ez a nemzet, mert irva van: üdvösség általa, ítélet nélküle.”

Igen! Üdvösség általa e nemzetnek, ha nem marad Makó városának a tanácsasztalán és a többi városok tanácsasztalán, — mert bizonyára a közéletbe bevonuló első Bibliát fogják követni a többiek is, — irott betű, hanem lélekké változik; ha nem lesz egy kegyelettel őrzött kedves dekorum, de lesz minden dolognak az alfája és omegája, a Lélek által foglyul esett emberi lelkek eselekedetén, szolgálatán, életén keresztül.

S ez azért jut eszünkbe, mert az első Biblia annak a városi tanácsnak az asztalára került, amelyik pár hét előtt nem tudott bizonyosságot tenni arról a Lélekről, amikor az országos vásároknak hétköznapra való áthelyezése tárgyálásánál meghajlott az üzleti érdekeket védelmező ellenérvek előtt s javaslatát visszavonta s maradt minden a régiben: országos vásárok az Urnak napján.

Azért vigyázzunk . . . hogy kisértésbe ne essünk! „Üdvösség általa,” — de „ítélet nélküle”!

„A Lélek az, amely megelevenít!”

—i. —r.

Az Egyházi Híradó telefonszáma 11-61.

Teremtő két szinből s a vízpárákból előállítani!

Leszáll az est, de fölvonul az égre a legnagyobb tüzijáték: az északi fény! Nem mindig egyforma, de néha olyan csodás, hogy a leírás alig hozza ide. Olyan, mint mikor az ember szivárványt lát, de nem készen. Megjelenik, mint kis iv az ég alján, azután elkezd hömpölyögni, utána második, harmadik iv nyomul és a többi, míg nem tele van velük az egész ég. Ekkor szétbomlik megannyi lángnyelvre, mintha lándzsák hegye állna köröskörül, mind az északi sark felé, mintha égi bataillon prezentálná fegyverzetét az arkangyal előtt. Aztán mozgásnak indul az egész szinpompa s az égbolt átváltozik a legnagyobb-szerű kaleidoszkoppá.

Ha mindez szép, milyen lehet Isten világa, melyről az Írás így szól: *Amiket szem nem látott, fül nem hallott és emberek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az Őt szeretőknak.* I. Kor. 2:9.

Lesz a mennyország élvezésében egy vonás, amit megközelítőleg sem lehet visszaadni.

Miért? Azért mert nem testünkkel fogjuk élvezni, hanem lelkünkkel. A lélek pedig mindig többet vesz föl, mint a test. Ha egy hangot hal-

lunk magában, a fülnek mindegy C a zongorán, vagy D a hegedűn, vagy F a fuvolán, de amikor egymásután következnek, akkor már nem a fül fogja fel őket, hanem a lélek és annak már összhangzás kell, konsonancia kell. Ha elemezem a növényt, találok benne carbont, hidrogént, oxigént, foszfort, de a léleknek nem ez kell, hanem a szinpompa. Önmagában a sárga is szép, a kék is, a zöld is, de ha együtt vannak, akkor már a lélek azt akarja, hogy arány legyen közöttük!

Gondoljuk el most még, hogy ezek a lelkek már tökéletesek, meggyógyult lelkek. S valamint a Földön a legszebb természetet a beteg, agyoncsigázott, fáradt ember nem tudja élvezni, az egészséges ellenben örül egyetlen rózsának is, hát akkor a meggyógyult, átváltozott lélek hogy fogja élvezni a szem nem látta, fül nem hallotta valóságokat s az üdvözült lélek számára fentartott ígéretek. *Bizony-bizony, mondom nektek, mostantól fogva meglátjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint föl szállnak és leszállnak az ember felé.* Ján. 1:52.

A szem megnyílik. Ha nekünk semmi más képesség nem adatnék, csak az, hogy Röntgensugárral látnánk, mi minden átváltoznék körül-

Belföld

Ujra munkában a Lorántffy Zsuzsána Egyesület.

A szegedi ref. asszonyok és lányok baráti szövetezése, a L. Zs. E. a nyári pihenő után újra munkához látott. Megtartották az első tisztikari gyűlést, amelyen az elnöklő Szentpétery Zsigmondné örömmel állapította meg, hogy az asszonyok és leányok újra együtt vannak a szolgálatra. Bár nagy sajnálkozásra betegeskedésére való tekintettel Szentpétery Zsigmondné rövid időre távol fog maradni az aktív részvételtől, dr. Nagy Endréné másodelnöknő vezetése mellett a munka megindult. Az őszi program kiemelkedő pontja a karácsonyi segélyakció előkészítése, a melynek érdekében egyelőre két hetenkint csütörtök délután 4—6-ig u. n. munkadélutánokra jönnek össze a L. Zs. E. asszonyai. Ezeket a munkadélutánokon azonban nemcsak fizikai munkával töltik az időt asszonyaink, hanem mindig meg is beszélnek valami fontosabb, aktuális kérdést, amely elsősorban a nőket érinti s amelyet a ref. keresztyén nőnek meg kell válaszolnia az evangélium alapján. Ezekre a munkadélutánokra a vezetőség meghívta az összes tagokat és szeretettel várja is őket, mert csak személyes érintkezés és egybekapcsolódás lehet az alapja a szegedi L. Zs. E. jövőendő nagyságának. A régi munkaterületek természetesen továbbra is megmunkálás alatt maradnak, csak várjuk a további

segítségeket, mert a tenni és elvégezni való igen sok.

Elhatározták asszonyaink, hogy az őszi folyamán egy nagyszabású matimét rendeznek, a melyre ünnepi szónokul dr. Hegedüs Lóránt v. pénzügyminisztert kérik föl.

Sorra került még számos folyó ügy, melyek megbeszélése után azaz az igaz óhajtással zárult a gyűlés, vajha a jó Isten ez évben is bőségesen megáldaná a L. Zs. E. egyházért és hazáért folytatott nemes szolgálatát.

== HIREK. ==

— *Istentiszteletek.* Folyó hó 24-én délelőtt 9 órakor és 11 órakor ifjúsági istentisztelet. Végzi dr. Illyés E. hl. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, délután 5 órakor hálaadás. (Durkó G. hl.).

— *Bűnbánati hét.* Reformáció napján a mi református keresztyén hitünk mellett való vallástétel és az ujbórt való hálaadás jegyében megterítjük az Ur asztalát. A megelőző hét minden egyes napján délután 5 órai kezdettel hveink számára, hogy az Ur halálára való emlékezésre méltóképpen elkészülhessenek, bűnbánati istentiszteleteket tartunk. Az istentiszteleteken tartandó bibliamagyarázatok Luther 95. tetele alapján „A megigazulás utjai” cím alatt azokról a módokról fognak szólni, amelyekkel kereste a bűnös, de a szentségre és tisztaságra vágyó ember a maga

lőttünk! Látnánk ugy, ahogy most távesővel, nagyítóval felfegyverkezve se látunk. Ahol most szalmaszálát pillantunk meg, annak helyén arany csipkézetet látnánk, mert így néz ki mikroszkópon keresztül a gabonaszár keresztmetszete. Amit nem is szeretünk megtekinteni, a pók életét, igéző látványvá változnék át; nagyítóval keresztül láttam a lábát, mint csodálatosan szép fésűt, nincs az a mester, aki olyan szép simán ki tudná dolgozni a szarut! Hát még mikor ezek a fésűk dolgoznak! Az ember szívesen elszórakoznék egy textilgyárban, csak ne lenne akkora zaj. Nos, a pók a maga fonalát 600 százból fonja össze és — zajtalanul. Képzeljünk el egy világot, ahol mindent a legapróbb csodás részletekig látunk; nem kell mást tenni, csak élni, szórakozni és gyönyörködni reggeltől estig a nagy Isten munkájában. Isten igéje pedig még többet igér. Máté 22:30-ban: *A föltámadáskor . . . olyanok lesznek, mint az Isten angyalai a mennyben!*

Nemcsak megnyílik a szemünk, hanem olyanok leszünk, mint Isten angyalai!

Vigyázzunk, hogy e felséges ígéreteknek örökösei legyünk! Emlékezzünk a tiz szüz példázatára. (Mt. 25:1.)

Serampore indiai városban a britt birodalmi követ meg akarta ismerni a lakodalmi szokásokat. Várták a vőlegényt, de az késő éjjel jött meg s akkor összeáll az ünneplő sereg, megérkezett a lakodalmas házhoz, a bevonult menet után pedig bezárták a kaput és öröket állítottak eléje. A követ elkéslik. Szeretne bemenni, hogy megnézzze az excentrikus népnek a szokásait, de katonai kísérete nemesen és a benszüllött öröknek hiába mondja, hogy kiesoda ő; mind az a hatalom, mely máskor a Föld leghatalmasabb birodalmának követét kísérte, itt *elmaradt*. Soha nem voltam ugy megilletődve — mondja a követ — Üdvözlőnk gyönyörű példázatától, mint abban a pillanatban, mikor az ajtókat előttünk bezárták.*

Igen, Isten nem rang szerint mérte ki az üdvösséget, *de nem is a mi bölcsességünk szerint. Én vagyok az út, az igazság és az élet*, — mondja Jézus János evangéliumában (14—6.): *senki sem mehet az Atyához, csak Én általam.* Tehát senki. Bármiféle más módot akarunk keresni, nem lehet, csak egy a közbenjáró.

(Folyt. köv.)

* Raffay Sándor: Jézus példázatai 265. o.

megigazulását; még pedig a következő beosztás szerint: 25-én, hétfőn: Megtérés; 26-án, kedden: Ónsanyargatás; 27-én, szerdán: Szív megújulás, bűnvallás, elégtételadás; 28-án, csütörtökön: Az egyház közbenjárása; 29-én, pénteken: Bűnbocsátó levelek; 30-án, szombaton: A hit. — A biblia-magyarázatok hétfőn és kedden dr. Illyés Endre hitoktató-lelkész, a többi napokon pedig Bakó László lelkész tartja. — Pál apostol intésével hívunk minden éhező és szomjuhozó lelket: „Próbálja meg azért az ember magát . . .“

— *A reformáció emlékünnepe.* Október hó 31-én, régi szokásunkhoz hiven, a gyülekezeti istentiszteleten kívül templomi ünnepek keretében is áldozunk a nagy nap emlékének. A középiskolai ifjuság külön fog ünnepélyt tartani; a gyülekezet számára pedig délután 5 órakor lesz templomi ünnepség, amelyen az ünnepi előadást Antalfy László ezredes-lelkész fogja tartani.

— *Dr. Hegedüs Lóránt Szegeden.* A Lorántfy Zsuzsána Egyesület november végén, illetve december elején nagyszabású matinét rendez, melynek keretében előadás tartására felkérte dr. Hegedüs Lóránt volt pénzügyminisztert. Örömmel jelentjük, hogy Hegedüs Lóránt készségesen vállalkozott az előadás megtartására. — Híveink figyelmét már jóelőre felhívjuk e ritka alkalomra.

— *A főispán kiténtetése.* Dr. Aigner Károlyt, Szeged sz. kir. város és Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város főispánját a Kormányzó Ur magas kiténtetésben részesítette s ez alkalomból az összes szegedi dalárdák, köztük a Szegedi Református Énekkar is, 19-én este szerenáddal köszöntötte.

— *A Dunamelléki református egyházkerület folyó hó 16—18-án* tartotta őszi közgyűlését Budapesten dr. Ravasz László püspök és Darányi Ignác egyházkerületi főgondnok elnöke mellett. A gyűlésnek kiemelkedő pontja volt a püspöki jelentés, melyből részleteket lapunk vezető helyén hozunk.

— *A Lorántfy Zsuzsána Egyesület munkadélutánjai.* A L. Zs. E. asszonyai már hozzákezdtek a karácsonyi akció előkészítéséhez. Kétként a hélnék csütörtök napján jönnek össze a lelkészi hivatalban s a bevásárolt gyapjufonál anyagot ott dolgozzák fel szvetterekké, sálakká, sapkákká, stb. Munkaközben élénk eszmecsere is folyik egy-egy olyan kérdéstről, ami érdekelt minden református asszonyt. Az első munkadélután az elmúlt hét csütörtökén tartották Balla Lászlónénak, az egyesület főtákarának hozzáértő irányítása mellett, ki a munkadélutánok vezetését a jövőben is vállalta. A legközelebbi munkadélután folyó hó 28-án délután 4 órától lesz a lelkészi hivatalban, melyre a L. Zs. E. szeretettel hívja összes tagjait.

— *Szülői értekezlet.* Elemi iskolánkban a f. tanévi első szülői értekezlet október 30-án délután 4 órakor lesz. Előadást tart dr. Imre Sán-

dor egyetemi tanár ur: A szülői értekezletek fontossága címén. A folyó tanévi szülői értekezleteken öméltsága „A családi nevelés főkérdése“ (Bevezetés a szülői gondolkodásba) című könyve alapján fogunk előadásokat tartani.

— *A kormányzó Debreczenben.* Folyó hó 17-én Magyarország Kormányzójának a résztvételével, nagy ünnepe keretében helyezték el a debreczeni Tisza István Tudományegyetem klinikai építkezésének a zárókövét. Ugyanakkor leplezték le Tisza Istvánnak a klinika épületei előtt felállított szobrát.

— *Baldácsy Antal báró* ötven évvel ezelőtt, római katolikus léttére, a református, evangélikus és az unitárius egyház részére adta tízezer holdnál nagyobb birtokát. Ennek az évfordulónak emlékére, mindhárom egyház ünnepséget tartott Budapesten a Ráday-uccai lelkészképző főiskola nagytermében.

— *Magvetés.* Mahatma Gandhit, az indiai benszüllött nép világhírű vezérét, aki jelenleg az egyik indiai kollégiumban tanít, tanítványai felkérték, hogy Jézusról és a keresztyénségről tartson nekik előadásokat. A lakoknak szabad választást adott az iskola vezetősége, hogy jelöljenek ki egy tantárgyat, amelyről előadásokat szeretnének hallani. A diákok Jézust és a keresztyénséget választották.

— *Megadjuk!* Az egyház iránti áldozatkészség messze világító példáját olvassuk a jugoszláviai reformátusok lapjában, a „Magvető“-ben, a melyet lelkes reflexióval együtt közlünk: „A debrecsai egyházmegyei közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta az egyházmegyei tanács azon javaslatát, hogy egyházmegyénk fenntartásának, a missziói munka folytatásának költségeit saját erőforrásaiból teremti elő. A jugoszláviai reformátusok ebben a tekintetben első a régi magyarországi egyetemes egyházakhoz tartozott részek között kik nem támaszkodnak semmi külső támogatásra, hanem maguk lábára állnak s a maguk emberségéből akarnak megélni.“

Hirek az evangélikusoknál.

Istentiszteletek sorrendje: Október hó 24-én reggel 8—9-ig börtönistentisztelet a protestáns raboknak. — Az ev. iskolában 8—10-ig vasárnapi iskola az összes fiú és leány elemistások részére. A templomban 9—10-ig ifjusági istentisztelet a középiskolások számára. A 10 órakor kezdődő istentiszteleten prédikál Tátrai Károly. Utána offeratorium az Egyetemes Gyámintézet javára. — Délután 5 órakor bibliaóra a paróchián.

Egyháztanácsülés. Az ev. egyház presbitériuma október 15-én tartotta ülését. Elnökség beszámolt a város tégladományáról. Bizottság jelöltetett ki az építkezési tervek felülbizálására és a minisztériumba küldendő segélykérvények meg szerkesztésére. Jegyzőkönyvileg örökített meg a körünkből eltávozott dr. Thierring Oszkár és

Huszár Béla egyháztanácsosok emléke. Helyüket később tölti be az egyház közgyűlése. Több kisebb ügy letárgyalása után véget ért a közgyűlés.

Október 31. A Szegedi Luther Szövetség és az Egyetemi Luther Szövetség október 31-én délután 5 órakor az ev. templomban reformációi ünnepséget rendez a következő műsorral: 1. Közének. 2. Ima. 3. Megnyitó. 4. Énekel az Ev. Férfikar. 5. Ünnepi beszéd. 6. Énekel Szánthóné Ladányi Mária. 7. Szaval Patay Mária egyetemi hallgató. 8. Énekel az Ev. Vegyeskar. 9. Befejező beszéd. 10. Hymusz. — Az ünnepségre nincs belépőjegy.

SZORVÁNYGYÜLEKEZETEK.

Istentiszteletek. Folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás Felsőpusztaszeren. Végzi Teleki S. sl. Istentisztelet után vallására.

Folyó hó 24-én délután 3 órakor istentisztelet Ujszegeden az ujszegedi elemi iskola tantermében, Végzi Durkó Gábor hl.

Folyó hó 31-én délután 3 órakor Somogyitelepen lesz istentisztelet urvacsoraosztással.

Felhívás. Közeledik az év vége, amikor le kell zárni a számadásainkat. Éppen ezért szeretettel kérjük azokat az adófizető egyháztagjainkat, akik ez évre még adójukat nem fizették ki, hogy tartozásukat minél előbb egyenlítsék ki. Mindenki önként ajánlott fel erre a célra akkora összeget, amekkorát a szíve diktált s ezért hiszszük, hogy azt az áldozatot most utólag nem fogja megtagadni senki. Ugy legyen!

CSALÁDI KÖR.

Hit és természettudomány.

Hetedik hét, I.

Senki sem jöhet tisztába, igazságosan és méltányosan a természettudósok jelentőségével a hithez való viszonyukat illetőleg, ha nem indul ki annak az önmegtagadásnak és becsületességnek nagyon meleg elismeréséből, amelyet az igazság keresésében kifejtettek a természettudósok.

Összekötheted-e a fiastyuk szálait?

A kaszácsillag köteleit megoldhatod-e?

A hajnalcsillagot előhozhatod-e az ő idejében?

Avagy a göncölszekeret forgathatod-e jóval együtt?

Ismered-e az ég törvényeit?

Vagy te határozta-e meg uralmát a földön?

Felemelheted-e szavadat a felhőig,

*Hogy a vizeknek bősége beborítson téged?
Kibocsáthatod-e a villámokat, hogy elmenjenek,*

Vagy mondják-e néked: Itt vagyunk?

Ki helyezett bölcsességet a setét felhőkbe,

Vagy a tüneményeknek ki adott értelmet?

Ki számlálta meg a báránnyelűket bölcseséggel?

És ki üríti ki az égnek tömlőit?

Mikor a por híg sárrá változik?

És a göröngyök összetapadnak?

— Jób 38, 31—38.

Ösidők óta ilyen csodálat tárgya volt az ember szemében a természet mindensége, s miközben a tudomány azon fáradozott, hogy felderítse azt az ismeret számára, hősökkel és vértanúkat nevelt, kiknek önzetlen és áldozatos lelke méltán állítható még az egyháztörténelem szentjei mellé is. Hosszu életet voltak képesek az egyesek az ismeretlenség homályában, minden jutalom nélkül azzal elfölteni, hogy néhány új tényt állapítsanak meg; szenvedtek üldözöttséget is, s még a mikor kinpadra vonták őket, míg majdnem szétzaggatták a testüket, akkor is, mint Galilei, megmaradtak igazságuk vallása mellett: „Mégis mozog a föld!” A pusztá igazságért való szenvedélyükre reááldozták otthonukat, vagyonukat, barátikat, még életüket is; s amikor az emberi boldogsága forgott kockán, be tudták oltani önmagukat halálos betegségek csiráival, hogy mások számára felfedezhessék a gyógyszert, vagy fel tudtak áldozni mindent, ami becses lehet az ember szívének, hogy megtörhessék valamely ősi, elterjedt, romboló hazugságnak a hatalmát. Gyakran halljuk emlegetni a természettudósok el leni vádként a „gőgös tudományt.” Bizonyára meg van az oka ennek, de általában véve mégis azt kell mondanunk, hogy ahol elbizakodottságot, betyke dogmatizmust, türelmetlenséget találunk, az rendszerint nem a tudománynak, hanem a tudatlanságnak a műve. A tudományos lelkiület jellegzetesen alázatos. Huxley írja: „A természettudomány szerintem a legerőteljesebben és leghatározottabban hirdeti ugyanazt az igazságot, mely kifejezésre jut az Isten iránti teljes önátadás keresztyén gondolatában. Mint kicsiny gyermek, úgy állj meg a tények előtt; légy készen arra, hogy feladd minden előzetes fogalmadat és kövesd alázatosan a természetet, akármilyen utakon és akármilyen célhoz vezet is, különben nem tudhatsz meg semmit sem . . . Csak azóta jutottam el lelki nyugalomra és megelegedésre, amikor eltökéltem, hogy bármibe kerül is, így cselekszem.” Különösképpen a keresztyén ember kötelessége az, hogy amikor vizsgálat alá veszi a természettudomány és a hit közötti per ügyét, nagyon magasra becsülje azt az igazságszeretetet és azt az érdektelen önzetlenséget, amit a természettudományok munkásai kifejtettek.

Oh Isten, áldunk ezért a viláért, amelybe helyeztél bennünket, ezért a mindenségért, melynek nagyságát hirdetik az égnek kék mélységei s melynek végtelenségét az értelmünk erejét meghaladó csillagok világítják be. Áldunk minden Rólad beszélő szépségért, a virágok búbájáért, a csillagos ég áhítatáért, folyók zugásáért, tengerek morajlásáért; síkságok messzeségeiért és hegyek magasságaiért, melyek megnyugtatják és betöltik lelkünket; a hajnal tisztaságáért, mely szent odaadásra hivatgat s az este csöndjéért, mely az örökévalóság békéjéről beszél. Hadd tegyük boldogan egy időre otthonunkká ezt a világot, hiszen a Te teremtésed és mi is részei vagyunk. Segíts alázatosan megismerkedni törvényeivel és bízni hatalmas erőiben.

Áldunk azért a bensőnkben lévő viláért, mely mélyebb, semmint hogy ne szédülnénk, ha beletekintünk és magasabb, semminthogy felküzhdhetnők magunkat csucsaira; a léleknek nagy birodalmáért és a szívnek csöndes végtelenségeiért. Add, hogy ne féljünk önmagunktól, hiszen Te teremtettél a magad képére, Te szerettél világot kezdete előtt már és Te formáltál örök hajlékaid számára. Hadd legyünk bátrak eloiselni az igazságot; erősek a világosságban való életre; boldogok, hogy Néked szentelhetjük magunkat.

Áldunk azért a mindeneknél fényesebb és csodásabb viláért, amely Megváltónk megtört szíven át tárult föl előttünk; a szeretetnek és tisztaságnak azért a mindenségéért, mely benne lakott; mosolyának arany napsugaráért; megbocsátásának gyöngéd irgalmasságáért; nagy áldozatának megújító véres áradatáért. Add, hogy ne riadjunk vissza lesujtó és szívet feltáró dicsőségétől és ha majd ez a világ eloszlik mellőlünk, ne féljünk reábizni magunkat arra, mely örökkévaló

Butorszállítást

vidékre is
garancia mellett vállal

CSALA DEZSŐ

fuvarozási vállalata, Kelemen ucca 3. sz.
Hági söresarnok épülete. Telefon: 18-02.

Velour, bársony és filc modell kalapok

megérkeztek

és legolcsóbban kaphatók

Knittel Konrád
Szeged, Iskola ucca 26. sz.

Átalakításokat
a legujabb formák után vállalok.

Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!

TÓTH JÓZSEF
Kölcsey-ucca 7. Képes árjegyzék ingyen.

Gyarmati Mihály

Elsőrendű uriszabósága és mindenféle sportsapka készítő üzeme, Széchenyi tér 3. szám.

Református testvéreim
figyelmébe ajánlom

Szabó Zsigmond alkalmi áruházát,
Feketesas ucca 17.

Hat drb férfi vászonzsebkendő	— — —	27.000 K
Prima férfi zokni	— — —	5.500 K
Nehéz selyem nyaksálak	— — —	35.800 K
Tiszta selyem nyakkendő	— — —	30.000 K
Férfi és női keztyűk Ia	— — —	24.000 K
Női cérna fátolyharisnya	— — —	39.000 K
Gyermek harisnyák	— — —	5.000 K-tól

Lön damaszt törülközők	— — —	25.000 K
Selyem damaszt, ágyneműre	— — —	25-34.000 K
Cérna barchetok Ia	— — —	24.000 K
Legfinomabb batiszt sifonok	— — —	16-24.000 K
Double flanelok	— — —	25-35.000 K
Ruhaselymek minden színben	— — —	56.000 K
Női himzett ing vagy nadrág	— — —	23.000 K

Állandóan nagy maradék vásár. Mindenféle cikkek alkalmi kiárusítása

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hirlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt-nél Szeged.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József